

Korps Vaartuigendienst.

Graag plaatsen we de bijdrage van Indië-veteraan S.E. Zasada. Hij heeft zijn herinneringen neergelegd in het indrukwekkend relaas "Wie Zas matst.... Militaire herinneringen van Noord-Celebes tot Weert". Veel achtergrond van deze humanitaire inzet is ook te vinden in het werk van Anton Spies "Het Korps Vaartuigendienst".

Hier een minder algemeen bekend verhaal: het vervoer van pokkenpatiënten van de hand van de heer Zasada.

"Mijn naam is Siegmund Zasada Kpl. Bemanningslid van een Tuckboot gestationeerd in Palembang Zuid Sumatra, bij het 1e peloton Vaartuigendienst in Indië. Onze taak was patrouille varen op de rivier "Moesie". Een tuckboot werd ook gebruikt als duwboot om grote ladingen in een grote vaarbak voort te duwen. Dat was zeldzaam.

Het meeste werk bestond uit patrouilles, naast post en medicijnen brengen naar de buitenpost. Op de terugweg namen we ook wel eens gewonden mee. De bemanning bestond uit 4 man: de schipper, motorist (dat was ik) stuurman en een matroos. Wij deden het meest patrouilles varen naar het Noorden waar in de plaats Sekajoe een Nederlandse eenheid lag niet ver van het vijandelijk gebied. Een tuckboot was ongeveer 12 lang en 3,5 m breed. De boot was uitgerust met een watergekoelde Vickers mitrailleur op de boeg en 2 brens (lichte mitrailleur) aan bakboord en stuurboord van het achterdek. Dit op affuiten achter pantserplaten.

Op een dag moesten wij ons bij onze cdt. kapitein Tabernal melden voor een bijzondere opdracht. Wij moesten in Sekajoe 2 burger pokken patiënten ophalen. In verband met deze opdracht moesten wij in het ziekenhuis "pokken gezet krijgen". Onze generatie was als baby ook al pokken gezet. Dit was niet geïnjecteerd maar je kreeg 2 krasjes op je bovenarm met waar een hele kleine hoeveelheid pokken virus ingebracht werd. Het resultaat was later door de blijvende littekens goed te zien. De kapitein vroeg of wij daar moeite mee hadden. Dat was namelijk geen militaire maar humane actie. Niemand had bezwaar, we konden meteen naar het ziekenhuis gaan om de pokken gezet te krijgen. Een week later was het zover dat wij de patiënten gingen ophalen. Ondertussen hadden wij al gehoord dat in Europa de pokken verdwenen waren en dat ze in Azië en Afrika nog wel, zij het heel weinig, voor kwam. In Sekajoe werden 2 patiënten, een man en een vrouw, liggend op een soort plank met een dunne matras erop aan boord gebracht. De begeleiders legden hen op het voordek. Met touw werden ze vastgelegd zodat ze niet van boord konden schuiven. Een van ons kreeg handschoenen en zou belast worden met de verzorging. De patiënten waren helemaal in een laken gedraaid en zeiden een paar keer "Trima kassi". In het Nederlands "dank je wel".

Onderweg hadden wij nog een beschieting maar omdat de rivier erg breed was hadden wij er geen last van. De terugreis ging veel vlugger omdat het stroom afwaarts was en de Moesie was een heel sterke stromende rivier. In Palembang stond al een soort ziekenwagen te wachten.

In totaal hebben wij 3 keer 2 personen met pokken vervoerd".

Eén van de vele humanitaire inzetten door onze militairen.